

Nowości wydawnicze

TIECK L.,
Kot w butach, Świat na opak,
 z niemieckiego przełożył, objaśnieniami i postowiem opatrzył
 L. Libera,
 s. 168, oprawa twarda, 13 x 22
 cm, Oficyna Wydawnicza UZ,
 2007

Komedia literacka Tiecka *Kot w butach* napisana została prozą. Utwór nawiązuje do tradycji teatru jarmarcznego i ludowego (Volkstheater), pozbawiony jest w warstwie językowej tropów czy ozdóbek poetyckich.

Nadrzędnym celem tłumacza było utrzymanie tej atmosfery naturalnego, kolokwialnego języka.

Podobnie jak w *Kocie w butach* posłużył się Tieck i w *Świecie na opak* zwykłym, kolokwialnym językiem i tę warstwę stylistyczną usiłowano zachować w przekładzie polskim. Fragmenty wierszowane mają charakter parodii literackiej, zatem i w polskiej wersji pojawiają się w stosownych miejscach rymy; długość wersów i sposób rymowania odbiegają niekiedy od oryginału.

[Od Tłumacza]

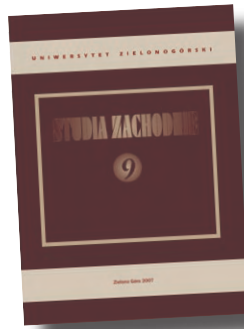
LIBERA L.,
Zraniona iluzja. O Balladynie
Juliusza Słowackiego i Kocie
w butach Ludwiga Tiecka,
 s. 170, oprawa twarda,
 13 x 22 cm,
 Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

W piśmiennictwie polonistycznym pojawiają się oceny nadające *Balladynie* rangę utworu łamiącego dawne reguły dramatu i otwierającego nowe perspektywy – nie tylko w dziejach teatru romantycznego, teatru w ogóle.

Zatem mowa jest o utworze notatorskim. I w tym właśnie kontekście pojawia się sugestia pokrewieństwa z dramatem Ludwiga Tiecka – szczególnie z *Kotem w butach*.

Wyjątkową rangę tragedii Słowackiego podkreśla badacz doby współczesnej Janusz Skuczyński: „Znaczenia *Balladyny* nie sposób przecenić. Zaproponowana koncepcja dramatyczna stanowiła w polskiej literaturze – a i w skali europejskiej – zjawisko na wskroś oryginalne”. Ocena ta uzupełniona została w przypisie: „Porównywalne co najwyżej z koncepcjami romantyków niemieckich, w tym – z dramatem L. Tiecka (*Kot w butach*)”. Podobna uwaga pojawiła się już dawniej w studium Wiktora Weintrauba „*Balladyna*”, czyli *zabawa w Szekspira*, w którym autor pociągłonie wskazał na paralelę *Balladyny* i *Kota w butach*. Jeszcze dziesięć lat wcześniej pisał Edward Csató, iż *Balladyna* „robi wrażenie zamiaru literackiego na skalę bajkowych, ultraromantycznych dramatów Tiecka”. Idąc dalej wstecz, natrafiamy na nieprzychylny uwagi Juliusza Kleinera o pewnym naśladowaniu Tiecka w *Balladynie* (o czym później). Pierwszą chronologicznie wskazówkę znajdziemy bodaj w pismach krytycznych Edwarda Dembowskiego⁵. Można więc mówić o długiej tradycji napomknięć, przelotnych aluzji, skojarzeń. Ale żaden ze wspomnianych tu autorów nie rozwinął kwestii. Może warto wreszcie postawić pytanie: na czym to podobieństwo polega, jak je rozumieć?

[Ze Wstępu]

STUDIA ZACHODNIE 9,
 red. D. Dolański,
 s. 259,
 oprawa broszurowa,
 17 x 23 cm,
 Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

ARTYKUŁY I OPRAWOWANIA
 Bogdan Bobowski, Towpik Paweł, *Osadnictwo pradziejowe na terenie wsi Ochla i jej najbliższych okolic*; Aneta Sochala, *Szlachta wielkopolska na portretach trumiennych w*

Muzeum w Międzyrzeczu. Analiza genealogiczna; Joanna Karczewska, *Rodzina von Leslav i jej działalność w XIV-XV wieku*; Jarosław Kuczer, *Majątki szlacheckie współczesnej gminy Świdnica w okresie habsburskim (1526-1740)*; Robert Buczak, *Zobrazowanie miast północnego Śląska na podstawie wybranych map tego regionu do końca XVIII wieku*; Robert Skobelski, *Powstanie i pierwsze lata działalności Muzeum Wilhelma Piecka w Gubinie*; Daniel Koteluk, *Rozwój ochrony przeciwpożarowej na ziemi lubuskiej w latach 1945-1949*; Przemysław Bartkowiak, *Struktura organizacyjna Zielonogórskiej i Gorzowskiej Chorągwi ZHP w latach 1975-1989*

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Adam Górski, *Źródła do dziejów dzwonnów z terenu obecnego powiatu zielonogórskiego w Glockenarchiv w Norymberdze*; Małgorzata Konopnicka, *Regulamin uroczystości złożenia hołdu lennego JKM Fryderykowi Wilhelmowi, królowi pruskiemu, przez Suwerenne Księstwo Śląskie i Hrabstwo Kłodzkie dnia 15 października 1786 r.*; Ryszard Michalak, *Kościół Polskokatolicki i Samodzielne Niezależne Parafie Rzymskokatolickie w polityce wyznawczej państwa polskiego po 1956 roku. Źródła do sprawy Gądkowa Wielkiego*

RECENZJE I OMÓWIENIA

Norbert Conrads, *Książęta i stany. Historia Śląska (1469-1740)*, Wrocław 2005, ss. 256 (Jarosław Kuczer); Tomasz Andrzejewski, *Miejscowości powiatu nowosolskiego. Rys historyczny*, Nowa Sól 2004, ss. 251 (Adam Górski); Dariusz A. Rymar, *Gorzów Wielkopolski w latach 1945-1998. Przemiany społeczno-polityczne*, Szczecin-Gorzów Wielkopolski 2005, ss. 474 (Robert Skobelski); Tadeusz Dzwonkowski, Leszek Pendasiuk, *Dzieje Straży Pożarnej w Zielonej Górze*, Zielona Góra 2005, ss. 115, il. 49 (Daniel Koteluk); Stanisław Fafera, *Zarys historii prokuratury okręgu zielonogórskiego 1950-2005*, Zielona Góra 2005, ss. 147 (Maciej Baltazar Kosteczki); *Ziemia lubuska. Studia nad tożsamością regionu*, red. Andrzej Toczewski, Zielona Góra 2004, ss. 256 (Bogumiła Burda); *Ein Bischof vor Gericht. Der Prozeß gegen Danziger Bischof Carl Maria Splett 1946*, wyd. Ulrich Bräuel i Stefan Samerski, Fibre Verlag, Osnabrück 2005, ss. 315 (Leszek C. Belzyt); Grzegorz Waligóra, *ROPCiO. Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela 1977-1981*, Warszawa 2006, ss. 356 (Robert Skobelski); *Polityka i dyplomacja polska wobec Niemiec. Tom I 1945-1970, Wstęp*, wybór i oprac. dokumentów, red. Mieczysław Tomala, Warszawa 2005, ss. 434 (Dariusz Fabisz); *Dolny Śląsk. Monografia historyczna*, red. Wojciech Wrzesiński, Wrocław 2006, ss. 916 (Jarosław Kuczer)

[Ze Spisu treści]

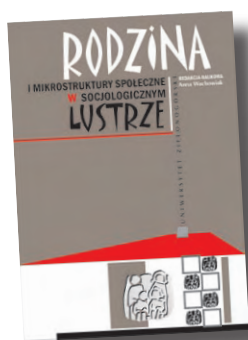

KUCZYŃSKI M.,
Associative shifts in the bilin-
gual mind. How the second lan-
guage affects conceptual links,
 s. 352, oprawa broszurowa,
 17 x 24 cm, Oficyna Wydawnicza
 UZ, 2007

Studium Marka Kuczyńskiego poświęcone jest problematyce

wplywu drugiego języka L2 na proces myślenia użytkowników języka pierwszego L1. Jest to już kolejna, trzecia książka Marka Kuczyńskiego poświęcona problemom L2 oraz interakcji L1 i L2. Książka nie powieła jednak ani materiału, ani argumentacji poprzednich publikacji, lecz wnosi nowe elementy do dyskusji nad związkami między L1 i L2. W szczególności Autor rozwija tzw. Teorię switchboard (teoria „deski rozdzielczej”), która ma wyjaśnić, czy, a jeśli tak, to w jakich okolicznościach użycie danego słowa w dwu językach osoby bilingwalnej odnoszących się do tego samego desygnatu, np. dziecka, powoduje różne asocjacje (lub przywołuje odmienne obrazy mentalne) u owej osoby. W szczególności Autor podejmuje próbę odpowiedzi na następujące pytania, z których dwa wydają mi się szczególnie istotne: (i) na jakim poziomie zaawansowania drugiego języka występują efekty typu switchboard (tzn. następuje „przeszeregowanie” treści kognitywnych przywoływanych przez drugi język) oraz (ii) czy te mechanizmy przeszerogowania dotyczą tylko zawartości kulturowej związanych z danym wyrażeniem?”

[Z recenzji wydawniczej,
prof. dr hab. Henryk Kardela]

**RODZINA
I MIKROSTRUKTURY SPOŁECZNE
W SOCJOLOGICZNYM LUSTRZE,**
red. A. Wachowiak,
s. 216, oprawa broszurowa, 17 x 24 cm,
Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

„Przedstawiona Czytelnikom monografia jest pierwszą publikacją otwierającą nową serię wydawniczą z zakresu mikrostruktur społecznych oraz socjologii rodziny i wychowania.

Zamierzeniem autorów tego przedsięwzięcia naukowo-badawczego jest prezentowanie

wyników badań prowadzonych w lubuskim środowisku socjologicznym, zwłaszcza przez pracowników Instytutu Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz socjologów z nim współpracujących.

[...] Przedmiotem analizy socjologicznej są wyniki badań własnych autorów monografii, dotyczących zróżnicowanego oblicza rodzin i mikrostruktur społecznych na podstawie przedsięwzięć empirycznych realizowanych w latach: 2002-2005, a także badań prowadzonych we współpracy ze studentami socjologii, uczestnikami dwuletnich seminariów w Zakładzie Socjologii Wychowania i Rodziny pod kierunkiem Anny Wachowiak. W każdym z kolejnych tomów pragniemy zaprezentować po jednym z artykułów absolwentów danego roku, powstałych na materiale najciekawszej pracy magisterskiej. Będzie to promocja wysiłku intelektualnego młodych socjologów.

Autorzy planują również ogłosić konkurs na pamiętnik ukazujący portrety rodzin lubuskich, którego laureaci będą mogli zamieścić swoje prace w przyszłych zbiorach wspomnianej serii. Dzięki temu publikacje zainteresują szeroki krąg odbiorców”.

[Z Wprowadzenia]

EDUKACJA HUMANISTYCZNA,
Rocznik naukowo-dydaktyczny, t. 5,
red. L. Jazownik, M. Sinica,
s. 248, oprawa broszurowa, 17 x 21 cm,
Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

W dniach 20-21 maja 2005 roku odbyła się w Zielonej Górze ogólnopolska konferencja pt. Przebudowa polonistycznej edukacji nauczycielskiej, zorganizowana przez Zakład Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego Instytutu filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Konferencja była okazją do refleksji nad aktualnym stanem kształcenia

nauczycieli, nad jego zmianą w kontekście współczesnych potrzeb edukacyjnych i przeobrażeń cywilizacyjnych.

Piąty tom *Edukacji Humanistycznej* poświęcony został publikacji wybranych referatów wygłoszonych na tym sympozjum
[Od Redakcji]

**OBSZARY WSPÓLNEGO
ZAANGAŻOWANIA
W EDUKACJI DZIECI,**
red. I. Kopaczyńska,
A. Nowak-Lojewska,
s. 278, oprawa broszurowa,
17 x 24 cm, Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

„Z myślą o wspieraniu i wyzwalaniu rozwoju dziecka powstała ta książka, intencją jej autorów jest bowiem wskazanie na pewne obszary wspólnego zaangażowania w edukacji dzieci. Książka

składa się z czterech części, podejmujących problematykę w obszarach, w których mogą pojawić się Epizody Wspólnego zaangażowania.

Pierwsza część została zatytułowana »Wymiary edukacji refleksyjnej – od indywidualnego do wspólnotowego kontekstu rozwoju«. Treścią tej części są interakcje społeczne kładące nacisk na kształtowanie relacji pomiędzy nauczycielem a uczniami oraz uczniami między sobą

[...] W drugiej części publikacji, zatytułowanej »Przymierze z książką w edukacji wczesnoszkolnej«, wskazano na kolejny obszar możliwych sytuacji wspólnego zaangażowania w pracę z książką.

[...] Trzeci obszar wspólnego zaangażowania przedstawiono w trzeciej części książki zatytułowanej »Inspirowanej dziecięcej twórczości ruchowej«. Ukazano w niej możliwości inspirowania twórczej aktywności ruchowej i wspólnego bycia z dzieckiem w ruchu.

[...] W czwartej części książki, zatytułowanej »Tajemnice uczestnictwa dziecka w przyrodzie – przenikanie tego, co jawne i ukryte«, podjęto problematykę relacji z przyrodą i kulturą z myślą o otwieraniu się dziecka na siebie, świat i innych. Ogromną rolę w owym otwieraniu się dziecka na naturę i kulturę odgrywają dorośli. To często oni organizują przestrzeń, w której ma się tworzyć więź z przyrodą i kulturą”

[Z Wprowadzenia]

**ZIELONOGÓRSKIE
STUDIA ŁUŻYCKIE nr 5,**
**Człowiek pogranicza polsko-
niemieckiego,**
red. W. Hładkiewicz,
T. Jaworski,
s. 280, oprawa broszurowa,
17 x 24 cm,
Oficyna Wydawnicza UZ, 2007

„[...] 21-22 maja 2004 r. odbyła się w Zielonej Górze konferencja poświęcona człowiekowi pogranicza polsko-niemieckiego

na przestrzeni wieków. Nie wszystkie referaty, które zostały wówczas wygłoszone, opracowano w formie pisemnej. Otrzymany materiał prezentujemy w niniejszym wydawnictwie. Zebrane referaty podzielono na pięć rozdziałów problemowych. W pierwszym przedstawiamy te referaty, które analizowały problem rozumienia pogranicza. Dalsze dwa obejmują zagadnienia dotyczące szkolnictwa i nauki. Ostatni podejmuje aktualne problemy pogranicza, bo są to takie kwestie, jak sprawa współpracy przygranicznej, pojednania polsko-niemieckiego, poszukiwania tożsamości, czy kwestie przesiedleń, wypędzeń i sentymentów”.

[Ze Wstępu]